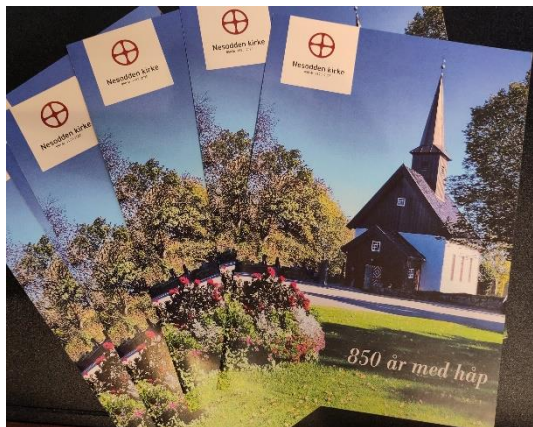

Jubileumsrapport

«Nesodden kirke-850 år med håp»

Fra ambisjoner i brosjyren til gode minner fra mangfoldige opplevelser

Denne jubileumsrapporten er en del av Nesodden menighetsråds årsmelding for 2025. Forståelig nok har arbeidet med jubileet preget det meste av aktivitetene i vår menighet dette året. Det har også preget og involvert arbeidet i Gjøfjell og Skoklefall menighet, samt hele staben på kirkekontoret.

Og det har vært synlig i hele kommunen, gjennom samarbeid med kommunen, media, andre trossamfunn, mange lag og foreninger og nabomenigheter i vårt prosti.

Nesodden menighetsråd er veldig glad for at vi klarte å innfri mange av våre målsettinger for denne feiringen. Siden «Kirkespeilet» på utmerket vis løpende har fortalt om jubileet gjennom hele 2025, så ønsker vi å bruke tekst og bilder fra Kirkespeilets utgaver dette året. En stor takk til Steinar Glimsdal for det meste av bilder og tekst som er brukt som utgangspunkt for

rapporten! Steinar var for øvrig også Skoklefall menighets representant i vår jubileumskomite, sammen med Gjøfjells representant og fellestrådet leder, Pål Erik Plaum, som dessverre døde i juni dette året. Vi er svært takknemlig for Pål Eriks, og alle andre frivilliges engasjement i de mangfoldige aktivitetene dette året.

Rapporten er samredigert av Hans-Jürgen Schorre.

Nesodden menighetsråd i jubileumsåret 2025 (fra venstre: Hilde Strøm, Inger Johanne Bjerve, Bente Parmann Ilebekk, Halvor Håkanes, Gry Skurdal, Hans-Jürgen Schorre). Vararepresentantene Bjarte Hunnstad og Even Falkenberg var ikke til stede da bildet ble tatt.

På vegne av Nesodden menighetsråd,

Hans-Jürgen Schorre

Oktober 2024

Ny kirkebok lansert med jubel og klapp

Oppstart

På den siste lørdagen i oktober måtte alle stolene i Nesodden menighetshus tas i bruk. Da var det seminar og lansering av den nye praktboka om «Nesodden kirke 1175-2025». Hele 118 påmeldte fortalte om en stor interesse rundt kirken som kan feire 850 år til neste år.

– Vi snakker om en av våre mest verdsette kulturskatter og «en levende historieforvalter» på Nesodden! Slik uttrykte ordfører Cathrine Kjenner Forsland seg. Samtidig kunne komitéleder Hans-Jürgen Schorre erklære kirkefeiringen for offisielt sparket i gang.

Det er Kirkespeilets egen redaksjonssekretær og layoutansvarlig, Ann-Turi Ford, som, sammen med Espen Tjernshaugen, står bak praktboka på 336 sider. Ann-Turi og Espen har jobbet med bokprosjektet gjennom hele fire år, hentet inn kunnskap fra eksperter, arkiver og en lang rekke kilder – alt med målsetting om å lage en levende, lettfattelig og korrekt framstilling rundt kirkens historie. Samtidig fortelles viktige biter av hele Nesoddens historie fra andre halvdel av 1100-tallet og fram til i dag.

Bidragstere holdt foredrag

Under lanseringsseminaret i menighetshuset var flere av bokas bidragstere til stede og holdt foredrag fra sine forskningsfelt. Arkeolog Øystein Ekroll snakket om kirkebygningens arkitektur og historie. Ekrolls arkeolog-kollega Håkon Roland stilte spørsmålet om hva alle myntene som ble funnet i kirken ved den arkeologiske undersøkelsen i 1956-60 forteller. Det ble den gang funnet hele 73 mynter, og 26 av dem var fra før 1319. Roland hadde dem med og stilte dem ut på seminaret.

Historiker Christian Hintze Holm holdt foredrag om kirkebyggingen og kirkebygget i sin lokalhistoriske kontekst, mens konservator Eivind Bratlie fortalte om kirkens inventar og gjenstander. Geolog Svein Olerud kastet lys over hvor steinen til kirkebygget ble hentet fra. Det var mye som kunne leses av et trenet øye da kirkemuren ble blottlagt under siste utvendige renovering, 2022-24.

Salget av det første opplaget på kun 100 eksemplarer av boka ble solgt raskt unna under seminaret. Et nytt og mye større opplag kommer i god tid til julehandelen kan Ann-Turi Ford love, da med gullsnitt slik det høver seg en kirkebok.

November og desember 2024

Nesodden kirke – nå som pepperkakehus

Bortimot 80 ivrige barnehagebarn fra seks forskjellige barnehager var på befaring i Nesodden kirke i løpet av mandag 4. november. De er alle med i førjulens spennende pepperbakekonkurranse, der hver av de påmeldte barnehagene skal bake pepperkakeversjonen av Nesoddens jubilerende middelalderkirke.

Sokneprest Kristine og kantor Ingeborg, sammen med frivillige fra Nesodden menighet, var de som tok imot gruppene med nysgjerrige besøkende denne solfylte novemberdagen. Vi kunne observere hvordan mentale mål og notater ble gjort i unge, skarpe hjerner – godt hjulpet av litt boller og saft.

Utfordringen blir så å omsette de mentale notatene til en kreativ gjengivelse av Nesodden kirke som pepperkakehus. Hver barnehage fikk med seg en eske med ingrediensene til en pepperkakekirke og forklaringer/tegninger av kirken.

Koordinator for pepperkakekonkurransen, Hilde

Strøm, forteller at pepperkakekirkene skal leveres inn torsdag 28. november til Nesodden menighetshus der de blir utstilt dagen etter, og der en vinner kåres. Alle pepperkakekirkene vil også være utstilt søndag 1. desember i forbindelse med julebasaren i menighetshuset. Ekstra mange gjester dukket opp på basaren for å se de flotte resultatene:

Vi gratulerer!

12. juni 2025

Økumenisk allsangkveld «Syng håp»!

Etter årets pinsehøytid dro Nesodden menighetsråd med tilhørende jubileumskomiteé i gang feiringen for alvor. Menighetsrådsleder og klokker i Nesodden kirke, Halvor Håkanes, lover en feiring som skal berøre de fleste. – For de fleste som bor på Nesodden har et forhold til Nesodden kirke, sier han.

I forbindelse med 850-årsjubileet ble Nesoddens kirkelige «storstue», Gjøfjell kirke, tatt i bruk til en storstilt «økumenisk allsangkveld» torsdag 12. juni. Overskrift: «Syng med håp».

Det var prest, forfatter og salmedikter, Sindre Eide, opprinnelig fra Stavanger og nå bosatt i Bærum, som sammen med sin kone Estrid Hessellund ledet an kvelden. Ekteparet har i flere år arbeidet sammen om å hente salmer fra den verdensvide kirke til bruk i norsk virkelighet. Ekteparet står bak sangbøkene Syng håp 1 og 2.

– Når vi synger sammen, deler vi tro og håp. Det betyr fellesskap og solidaritet, og slik vokser enhet til tross for kirkelige og kulturelle forskjeller i den verdensvide kirke. Vi kan og bør syng håp inn i våre liv og ut i verden, forklarer Halvor Håkanes.

Nesodden gospelkor og Nesodden og Frogn kammerkor var invitert med på kvelden. Og korenes sangere bidro til at sangen nesten løftet taket på den store kirken. Fokus var satt på det rike tilfanget av salmer i Norsk salmebok (2013) som ikke har sin opprinnelse fra Norden eller Tyskland, men som er kommet til oss fra andre kirkelige miljøer i den store vide verden. Sakssvarende gikk kollekten på 11000 kroner til Pinsekirkens «Aksjon søppelberget».

Sangen lyder sammen med Nesodden Frogn kammerkor og (helt til høyre bak fløytist og sokneprest Anne Marit Tronvik) ekteparet Sindre Eide og Estrid Hessellund.

Juni 2025

Åpning av kunnskaps- og undringssti på kirkegården

I juni åpnet man i forbindelse med kirkefeiringen en kunnskaps- og undringssti på Nesodden kirkegård mens kirken ennå var stengt i forbindelse med montering av nytt orgel.

– Fokuset her er «biologisk mangfold og trosengasjement», forteller initiativtaker, Hans-Jürgen Schorre.

– Truet artsmangfold er et av tidens største miljøproblemer globalt, men også i Norge og på

Nesodden. Handling gir håp. Derfor ønsker vi med et miljøprosjekt å tilrettelegge Nesodden gravlund som et felles parkanlegg for mennesker, planter og dyr, sier han.

Biolog og teolog Hans-Jürgen, som før han ble pensjonist arbeidet som Den norske kirkes miljøansvarlige, vil at gravlunden skal være et sted som inviterer til stillhet, ettertanke, minner og sorgbearbeiding. Et pusterom, men også et sted for å lære om og tilrettelegge for biologisk mangfold gjennom blomsterenger, plantevalg, plantekasser med humlevennlige stauder, insekthoteller og hjelp for fuglelivet.

– Vi samarbeider med Hagelaget, Bird Life, Natur og ungdom, Naturvernforbundet og Remontér. – og selvfølgelig Nesodden kommune, forteller Hans-Jürgen.

Halvor (t.v.) og Hans-Jürgen

– En kunnskaps- og undringssti med ulike tematiske poster skal fortelle om kirkenes og trossamfunnenes miljøengasjement, samt arbeid for naturmangfold og vern om skaperverket, supplert med dikt av Hans Børli, tekster til undring og ettertanke, legger han til.

Tekster av Frans av Assisi vil også bli brukt. Og ekstra ettertanke burde det bli av dette siden den hellige Frans levde i samme århundre som Nesodden kirke ble bygget.

Stolpejakten 2025

I tillegg og samarbeid med denne stien var det også utplassert 5 poster av Nesodden IF Orientering i årets «Stolpejakt» på Nesodden. Her ble det også brukt historiske tekster skrevet av Stein Turtumøygard i Nesodden historielag.

Juni «La Humla Suse»: Innsektvandring med eksperter

Som et tilbud til barneskolene før sommerferien, ble disse invitert til innsektvandring på kirkegården/ gravlunden. Og mange klasser tok imot tilbudet. Met stor entusiasme gikk man på humlejakt og lyttet til forklaringen fra eksperten fra foreningen «La Humla Suse».

16. august 2025

Historisk roferd over Bunnefjorden og stort gjestebud

Lørdag 16. august var været på jubileumskomiteens side. Da skulle den nærmere 600 år lange «unionen» mellom Oppegård og Nesodden markeres med roferd over Bunnefjorden og gudstjeneste i det som lenge var «hovedkirken» i området, Nesodden kirke.

Helt etter planen ankom fem robåter Kirkevika med gjester fra Svartskog/Oppegård menighet kl 11:30. Roferden var gjort mulig med solid assistanse fra Ås kystlag. Med på ferden var ordfører i Nordre Follo kommune, Cecilie Pind, og sokneprest for Greverud og Oppegård, Anders Richard Johansen. Johansen var for anledningen iført den gamle prestedrakten utlånt av tidligere Borg biskop, Andreas Aarflot.

I vakre Kirkevika ble båtfølget tatt imot av ordfører Cathrine Kjenner Forsland og Nesoddens

prester, sokneprest Kristine Skree Kristiansen og Svein Hunnestad samt en større gruppe entusiastiske nesoddinge. Svartskog spelemannslag var med på turen og satte sitt flotte tonefølge til det hele.

Etter hvert kunne «myndighetspersonene», de to ordførerne og de to sokneprestene, bli kjørt i karjol trukket av to dølahester opp til kirken og gudstjenesten der. «Almuen» ble fraktet både ned til og opp fra Kirkevika med én av Treiders gamle veteranbusser.

Etter gudstjenesten, der spelemannslaget, kantor Ingeborg og Ingvild Habbestad som fiolinsolist bidro, ble det invitert til stort gjestebud i menighetshuset.

Sereringen av viltgryte falt i smak. Her ble det musikk fra Spelemannslaget under kaffesereringen og en kort historisk

gjennomgang av «unionen» mellom Oppegård og Nesodden og dens betydning på det kirkelige området. Oppegård ble et eget kirkesokn først i februar 1937, men fikk egen kommunestatus allerede 22 år tidligere.

August/ september

Fotoutstilling på Galleri Hokholt

I disse to månedene har det vært nærmere 300 personer på besøk og har sett fotoutstillingen som Leiv Bjerve hadde satt opp i sitt eget galleri, Galleri Hokholt, i anledning kirkejubileet. Den åpnet 23. august og varte til 21. september.

Det ble en flott åpning 23. august, der ordføreren Cathrine Kjenner Forsland og kantor Ingeborg Christoffersen bidro. Leiv fortalte om den utstilte brudekjolen til sin tippoldemor Maren Magdalene Grisebu, som hun brukte i 1812 da hun giftet seg i sin svigerfars kirke, Nesodden Leiv fikk låne kjolen fra Follo museum. Antagelig red bruden på kirkestien som går rett ovenfor gården Hokholt, da hun kom fra Grisebu (Fagerstrend) til sitt bryllup. Det var også henne som solgte Kirken til Nesodden kommune i 1860.

Andre høydepunkter i utstillingen var detaljerte bilder av kirkens unike dåpsfat med all sin symbolikk. Utstillingen viste over 50 bilder tatt gjennom 20 år, og et kontinuerlig slideshow som gjorde inntrykk på mange.

Som vakt på åpen kirke i regi av historielaget begynte Leiv å fotografere i kirken innimellom besøkene for 20 år siden. Han ble fascinert av de mange fine motivene i kirken hvor lyset skapte stemninger og ga liv til nye motiver med historiske røtter. Han ble opptatt av det man vanligvis ikke ser i kirken.

Dette er kirkens dåpsfat fra andre halvdel av 1600-tallet

28. august Innvielseskoncert for det nye orgelet med Oslos nye domkantor

Menigheten kunne lytte til det nye orgelet i høymessen søndag 13. juli. Manges drøm er blitt virkelighet, når middelalderkirken våren 2025 fikk et flott nytt orgel, bygget av det danske tradisjonsrike orgelfirmaet Frobenius med 16 velklingende stemmer. Til å innvie orgelet, gjestet Oslos nye domorganist, tyske Tjark Pinne, kirken. Han er utdannet i Tyskland, Sverige og Frankrike og er en allsidig konsertorganist med et høyt kunstnerisk nivå. Og han bød på et variert program der publikum får høre orgelets ulike klanger og karakterer. Vi fikk også høre Tjark Pinne i samspill med Nesoddens kantor Ingeborg Christophersen på blokkfløyte. Antall publikum: 67

18. september

Trio Mediæval: Konsert med vokal middelaldermusikk

Den prisbelønte og internasjonalt kjente vokaltrioen Trio Mediæval kom til Nesodden kirke torsdag 18. september, og inviterte til en unik konsert med vokal middelaldermusikk.

Trio Mediæval har utviklet et repertoar med tre ulike retninger: flerstemmig middelaldermusikk fra England og Frankrike, samtidsmusikk og norske folketoner og middelalderballader. De fascinerende stemmene fra Oslo har betatt konsertverdenen med sine fantastiske forestillinger og innspillinger av et mangfoldig polyfont repertoar og de har sunget på en rekke av verdens mest berømte klassiske konsertscener og utgitt flere album. Programmet var spesialtilpasset Nesodden kirke og besto av komposisjoner av Hildegard von Bingen (1098-1179), utdrag fra to anonyme franske og engelske messer fra 1300 tallet, samt tradisjonelle salmer, hymner og folketoner fra Tyskland, Sverige og Norge.

Antall publikum: 87

19. september

Bundefjorden Barokkselskaps bursdagskalas

Bundefjorden Barokkselskap takker aldri nei til en skikkelig feiring, så når både kirken fyller 850 år og det nye orgelet er på plass, slo de virkelig på stortromma. Fredag 19. september fikk publikum høre smekre italienske og tyske arier, Bachs berømte toccata og fuge i D-moll, Vivaldis mest virtuose blokkfløytekonserter, hans fengende Follia-variasjoner for to fioliner og mange andre barokke godsaker, og det ble boller og brus! Antall publikum: 84

20. september

Familiekonsert og orgelsafari

Dagen før kongebesøket var det duket for familiekonsert med Hannah Carding og Kristoffer Myre Eng. Orgelduoen fokuserer spesielt på orgelformidling for barn og unge.

De kombinerer kjente klassiske stykker med filmmusikk og spillmusikk: fra Grieg og Vivaldi til Super Mario og Simpsons, med litt Harry Potter og Disney innimellom.

Etter konserten ble det orgelsafari, der man kunne bli kjent med orgelet og høre de

allerminste og de aller største pipene - og kanskje lyden av stjerner? Også her ble det servert boller og brus!

Antall publikum: 70

Hannah Carding og Kristoffer Myre Eng

6. og 7. september 2025

«Gangdag» - en magisk opplevelse

Første helg i september var det duket for en spennende kirkeforestilling både utenfor og innenfor Nesodden kirke i regi av det prisbelønte scenekunstkompaniet «De Utvalgte».

Forestillingen «Gangdag» var en nattlig vandring der gamle ritualer fikk nytt liv. Det prisbelønte scenekunstkompaniet *De Utvalgte* fra Nesodden kalte publikum ut – til jorda, til vannet, til det som lever og gror. Med inspirasjon fra middelalderens mysteriespill og kirkelige prosesjoner ble deltakerne invitert inn i et sanselig og musikalsk møte mellom menneske og natur.

De Utvalgte holder til i Bomannsvik, men ble stiftet i Oslo i 1994 etter at gruppens originale besetning avsluttet sin utdannelse på Nordisk Teaterskole i Danmark. Kompaniet arbeider med samtidsteater og deres forestillinger beveger seg i grenselandet mellom teater, billedkunst og performance. De lot seg utfordre av kirkens historie og sjarm til å skrive og iscenesette en forestilling som sent vil glemmes av de som så og deltok på en av de i alt fire forestillingene. Fredagen var preget av regn, men det la ingen demper på verken publikum eller opplevelsen – tvert imot bidro været til en helt spesiell stemning. I tillegg stod månen høyt på himmelen i all sin prakt både fredag og lørdag, og kastet sitt skjær over landskapet som en vakker ramme rundt forestillingen.

På kirkeforestilling deltok De Utvalgtes regissør Kari Holtan, videodesigner Boya Bøckman, dramaturg Anne Holtan og skuespiller Torbjørn Davidsen selv, sammen med innleide og mange lokale krefter.

Kari Holtan og Boya Bøckman

Publikum vandret med

Publikum vandret, som på en eldre tiders «gangdag», dagen da presten vandret med menigheten ute på jordene for å velsigne grøden.

– Her er det publikum som forflytter seg rundt i området og inne i kirken for å bli konfrontert med aktuelle spørsmål av i dag og hendelser for 600 år siden. Publikum møter ingen historiske personer i forestillingen, forteller Kari. – Det går mest på visuelle inntrykk, lydinntrykk og noe tekst som framføres. To kor deltok på gangdagene (Nesodden og Frogn kammerkor og Coro Misto), og kirkens nye orgel ble tatt i bruk.

Kunstnerisk rådgiver Anne Felberg

Ideen til en slik forestilling, på samme måte som for øvrig til roferden som fan sted en måned tidligere, kom fra jubileets kunstneriske rådgiver og praktiske tilrettelegger, Anne Felberg. Hun lot seg inspirere av det hun leste i den nye boken om kirken. Og det var henne som oppdaget De Utvalgte, gjorde avtaler og administrerte mye av den praktiske gjennomføringen av både roferd og gangdag. Hun fortjener en stor takk!

Noen bilder fra forestillingen, tatt av De Utvalgte og Hans-Jürgen Schorre

Antall publikum/ deltakere: 361 fordelt på fire forestillinger

21. september

Festgudstjeneste med kongebesøk

På mange måter var søndag den 21. september feiringens høydepunkt: På samme dag hadde man feiret kirkes 800års-jubileum i 1975. Da gjestet kong Olav gudstjenesten i Nesodden kirke, som ble ledet av biskop Per Lønning.

Og nå i 2025, hadde kong Harald takket ja til den høytidelige invitasjonen fra kommunen og kirken på Nesodden.

Kirken var fullt til siste plass, og man var nødt til å lage en gjesteliste for å gi plass til inviterte som representerte en stor bredde av Nesoddens

Kongen og biskopen befolkning. Utenfor kirken var det rigget med benker til flere hundre mennesker og storskjerm. Dessverre sviktet skjermen under selve gudstjenesten. Men heldigvis fungerte streamingen, og mange kunne følge gudstjenesten via internett. Opptaket ligger fremdeles på kommunens nettsider, for den som gikk glipp av det hele. Borgs biskop Kari Mangrud Alsvåg holdt preken og forrettet gudstjenesten sammen med prost Kjerstin Jensen og sokneprest Kristine Skree Kristiansen. Musikalsk bidro vår kantor Ingeborg Christophersen, trompetist Mark Bennett og tenor Henrik Engelsviken.

Mange hadde møtt frem utenfor kirken for å hilse på kongen.

Fotos: Tommy Kristiansen, Amta

28. september 2025 Historie og spenning - korkonsert og middelaldermusikk

Denne kvelden urframførte Nesodden og Frogn kammerkor, ledet av Gunnar Bjerknæs Haugen, korverket Magnus Martyr. Komponert av Nesoddingen Roar Hartung. En spennende konsert om Magnus Orknøjarls historie. Kammerkoret presenterte dessuten et vakkert knippe musikk fra Middelalder fram til idag.

Og Nesoddens egen Middelalder-musiker og instrumentbygger Sverre Jensen ga publikumet musikkseksempler fra 11-1200 tallet.

9. november 2025

Musikkhistorisk kirkekoncert med Coro Misto

Med en avsluttende musikkhistorisk kirkekoncert signert Coro Misto søndag 9. november, har markeringene av Nesodden kirkes 850 år kommet til veis ende. Markeringene har kommet på løpende bånd siden lanseringen i oktober i fjor av den nye praktboka om kirken. Coro Misto kalte denne konserten en «ettersmak» på feiringen av 850 års-jubileet. Her ble blant annet et utvalg salmer signert nesoddprest Christian Ruge (1676-1751) framført.

Feiringen ble en bro mellom fortid, nåtid og fremtid

Medlem i Nesodden menighetsråd, Hans-Jürgen Schorre, har vært leder av jubileumskomiteén. Han ble utpekt til denne oppgaven etter at det nye menighetsrådet var valgt høsten 2023. Heldigvis kom ikke den nye komitéen med helt blanke ark til oppgaven. Både arbeidet med jubileumsboka og det nye orgelet i Nesodden kirke var allerede godt i gang. Allikevel har Hans-Jürgen og mange frivillige medarbeidere stått på sent og tidlig, ikke minst fram til festgudstjenesten søndag 21. september med biskop Kari Alvsvåg og Hans Majestet Kongen til stede. Gudstjenesten var fullt forståelig noe av en «utladning» for de arrangementsansvarlige.

– Glad, lettet og fornøyd

Både menighetsråd og komité ville at feiringen skulle bygge en bro mellom fortid, nåtid og fremtid, og under mottoet «850 år med håp» skulle hele Nesoddens befolkning inviteres til å reflektere over kirkens plass på Nesodden.

– Hans-Jürgen, hvordan har du det som jubileumsleder i dag?

– Jeg er glad, lettet og fornøyd! Jeg tror vi kan si at vi har nådd våre ambisjoner med markeringen. Vi har bidratt til å gjøre historien til en ressurs for å håndtere livet i dag og framtidens utfordringer.

Hans-Jürgen gleder seg over mangfoldet av de svært ulike jubileumsarrangementene som seminarer, konserter, roferd, gjestebud, tiltak for barn og ungdom, historiske gangdag-forestillinger, insektvandring og en kunnskaps- og undringssti på kirkegården.

– Alt har knyttet det 850 år gamle bygget til kirkens budskap og våre liv, slår han fast med et smil.

– Det er all grunn til å være takknemlig for de mange som takket ja til invitasjonen til felles feiring og markering. Jeg tror dette har økt fokuset på hva kirken har å bringe og bidratt til et inkluderende fellesskap på Nesodden, avslutter han.